

حضور مهاجران مسلمان

در فرانسه

● ح. پ

دبستان، سطوح متوسطه و عالییه - اجازه نمی‌دهد، معلمان و استادان به طرح بحثهای مذهبی بپردازند و وجود خدا را اثبات کنند و از مذهب خاصی به دفاع برخیزند. گرچه نقل اندیشه‌ها و گرایشهای مذهبی معنی ندارد. به عنوان مثال یک استاد می‌تواند بگوید: عده‌ای از مردمان مسلمانند و عقیده‌مندند که خدایی هست.

از این رو ۴۰ تا ۵۰ درصد جوانها در دوره کثونی، منکر خدایتند و در این انکار، ذهنهای ساده و بسیط دارند، همچون کودکان وجود خدا را همانند وجود دیوار، ذرخت،... می‌پندارند و با اندک استدلالی خلع سلاح می‌گردند و چیزی برای گفتن

نیروی انسانی کارا (کارگر و بازوی کار) می‌خواست تا رشد فزاینده اقتصادی خود را سامان دهد. از این رو، مهاجران را می‌پذیرفت. اما اکنون دستگاهها و ماشین‌های خودکار، جای نیروی انسانی را در بسیاری از موارد گرفته است. رشد اقتصادی روز افزون وجود نداد. به جای نیاز به نیروی کار، این کشور با دسته‌هایی از جوانان بیکار روبه‌روست. نکته حائز اهمیت، حضور انکار ناشدنی مسلمانان در اروپا، به ویژه در فرانسه است.^۲ در حالی که نظام این کشور «لایبیک»^۵ است و هیچ نوع مذهبی را (اسلام، مسیحیت، یهودیت،...) در نهادهای رسمی خود بر نمی‌تابد. دولت فرانسه به مراکز آموزشی - مهد کودک، دوره

در دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ میلادی، پس از پیروزی مسلمانان در الجزایر، کشور فرانسه مرزهای خود را برای ورود مهاجران و در واقع نیروی انسانی کارآمد و زحمت کش، باز نهاد. برخی از کسانی که در الجزایر به نفع فرانسه می‌جنگیدند و عده‌ای از مردمانی که از کشورهای شمال آفریقا و شاخ آفریقا به طرف اروپا هجرت می‌کردند، وارد فرانسه شدند. این مهاجران به تدریج در این کشور مستقر گردیدند و به زاد و ولد پرداختند و هم اکنون جمعیت آنان بین ۴ تا ۵ میلیون نفر^۲ تخمین زده می‌شود که در مناطق مختلف شهرهای فرانسه زندگی می‌کنند،^۳ و فرزندانشان ملیت فرانسوی دارند. در آن زمان فرانسه در حال رشد اقتصادی و پیشرفت صنعتی بود،

نمی‌یابند و این نمایانگر فقدان ارائه مسایل دینی در مراکز آموزشی است. در این کشور نوجوانان و جوانانی اعتقادات مذهبی می‌یابند که در خانواده‌های متدین و مقید به مذهب^۷ پرورش یابند و دین از طریق خانواده به فرزند منتقل شود و گرنه همه یله و رهایند.

وجود ایرانیان در فرانسه

افراد و دسته‌های مختلفی از ایرانیان در فرانسه حضور دارند. برخی برای کسب و کار به آن جا رفته‌اند و به کارهای مختلفی همچون: کارهای اداری، خرازی، قالی فروشی، کتاب فروشی، بساطی (بساط در کنار خیابان)^۸ مشغولند.

فراریانی مانند «بنی صدر» نیز در این کشور بسر می‌برند. وی اکنون در شهرکی نزدیک پاریس به نام «رتسای»^۹ ساکن است و تحت حفاظت پلیس قرار دارد و فعالیت عمده‌اش چاپ روزنامه انقلاب اسلامی است.

بعضی از متخصصان ایرانی (پزشک و ...) در فرانسه از نظر سیاسی بی‌تفاوتند و به زندگی عادی خود می‌پردازند.

گروهک منافقان نیز در فرانسه فعالیت دارد و به اقداماتی علیه نظام جمهوری اسلامی دست می‌یازد.^{۱۰} گاه کارهای آنان تمسخر آمیز و نابخردانه می‌نماید.^{۱۱} و در سالیان اخیر رو به ضعف نهاده است و

کارشایان توجه از آنها بروز نیافته است.^{۱۲}

بیش از ۹۰ هزار نفر از صد هزار نفر ایرانی که به فرانسه رفته‌اند، انسانهایی هستند که تقید دینی و مذهبی ندارند، مخالف نظام جمهوری اسلامی‌اند و برای عیاشی و تفریح به این کشور مهاجرت کرده‌اند. این گروه برای مراسم عقد و ازدواج خود به شهرداریها و کلیساها مراجعه می‌کنند و تنها هنگام سفر به ایران، ارائه پاسپورت و گرفتن ویزا در صورتی که بخواهند به عنوان زن و شوهر وارد ایران شوند، لازم است عقد شرعی شوند، صیغه عقد برایشان خوانده شود و در دفترچه‌های ازدواج مخصوص ثبت گردد.^{۱۳}

اندکی از مهاجران ایرانی که در فرانسه سکونت گزیده‌اند، متدین هستند و برای مراسم عقد و ازدواج خود به سفارت ایران مراجعه می‌کنند، به سفارت تلفن می‌زنند و مسائل شرعی را می‌پرسند.

شکوه مسلمانان در فرانسه

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، مسلمانان از این که در فرانسه اجتماعات دینی تشکیل دهند، احساس ضعف می‌کردند و تمایلی هم نداشتند.^{۱۴} از سال ۱۹۸۰ به بعد جوانها به طرف مساجد رو آورده‌اند و آن جا که مسجد نبوده است و در آسایشگاهها و محیطهای کار غلبه با

مسلمانها بوده است، نمازخانه درست کرده‌اند و سائنهایی را به این عنوان اختصاص داده‌اند.

بیش از ۹۰ درصد مکانهایی که برای نماز استفاده می‌شود، این چنین است - مساجدی که با عنوان مسجد بنا نهاده شده باشند اندکند - در روزهای جمعه و شبهای ماه رمضان برگزاری نماز در این مکانها دیدنی است. برادران اهل تسنن به انجام نماز تراویح (که از نظر شیعه بدعت است) مقیدند و جمعیهایی فراوانی را شکل می‌دهند. گاه ستون نمازگزاران به خیابان و کوچه می‌رسد، افراد برای شرکت در نماز می‌آیند و چون جاگیر نمی‌آورند، برمی‌گردند و این امر بر دولت فرانسه دشوار است و نمی‌تواند شاهد پویایی و رشد مسلمانان باشد.

گروههای شیعه در فرانسه

با آن که شیعیان در فرانسه اقلیت اندکند، گرایشهای مختلف دارند:

گروهی به عنوان «خوجه‌ها» معروفند که در شمال و جنوب پاریس مرکز دارند، تشکیلات آنان متسجم است، آمارشان مشخص است و سالانه انتخابات دارند و برای خود «پرزیدنت» (رئیس) برمی‌گزینند. در مسایل سیاسی به طور مطلق دخالت نمی‌کنند و با محافل سیاسی ارتباط ندارند.

کشورهای اروپایی - رشد و عظمت مسلمانان را برنمی‌تابد و از پیشرفت مسلمانان در این کشور و پیدایش و افزایش گرایش‌های دینی به ویژه آرمانهای تشیع و به خصوص نوع انقلابی و ایرانی آن، سخت نگران است. از این رو به شکلهای گوناگون، حوزه فعالیتهای مسلمانان را محدود می‌کند و بر نظارت خود بر آنان می‌افزاید و همواره سعی دارد به گونه‌ای چهره اسلام را زشت و ناپسند بنماید، تا مردم از آن روگردان شوند و انگیزه گرایش به اسلام در کسی پدید نیاید.

با آن که داعیه آزادی این دولت در همه جا طنین انداز است، در عمل مانند دیگر دولتهای مستکبر به شدت با آزادیهای واقعی برای انسانها مقابله می‌کند و جلوه فعالیت‌های آزادی خواهانه انسانی مردمان را می‌گیرد، دفاع از آزادی و حقوق انسان شعاری بیش حس

معمول با والدین خود درگیری دارند. مسجدی در این شهر وجود دارد که در گذشته توسط برادران اهل تسنن اداره می‌شده است و اکنون به خاطر گرایش اکثریت آنها به تشیع توسط شیعه‌ها اداره می‌شود.

- غیر از این گروهها، دیگر شیعیان فرانسه، مکان خاصی برای اجتماع ندارند، تعداد آنها اندک است، و در خانه‌های خود مراسم مذهبی را برگزار می‌کنند.

□□□

با آن که ۱۸ سال از انقلاب اسلامی می‌گذرد، هنوز به نام دولت ایران به عنوان شیعیان فارس زبان، در فرانسه مرکزی وجود ندارد. ایرانیهای شیعه و علاقه مند به مراسم مذهبی ناگزیر در مراسم عربها و شیعیان دیگر کشورها شرکت می‌کنند و گاه در مراسمی که سفارت ایران برگزار می‌کند حاضر می‌شوند. آنان کاملاً ایران را بایکوت کرده‌اند و هیچ گزارشی - اثباتاً و نفیاً - نسبت به مقام معظم رهبری پخش نمی‌کنند و اگر خبری امید بخش را گزارش دهند، بلافاصله در همان شب یا شب بعد برنامه‌ای را پخش می‌کنند که ذهن بیننده خراب شود، و خیر مناسب در مورد ایران خنثی گردد.

اعمال فشار دولت فرانسه بر مسلمانان

دولت فرانسه - مانند دیگر

در پاریس مرکز دیگری نیز به آقای خوبی تعلق دارد که خانه‌ای چند طبقه است و اکنون فعالیت شایان توجه ندارد، تنها در مناسبت‌ها، اجتماع کوچکی تشکیل می‌شود. فردی به نام «ابوعلی» این مرکز را اداره می‌کند.

مرکزی به نام «حسین شاه نجف» در پاریس معروف است و خانه‌ای است که پاکستانیها و هندیها در آن جمع می‌شوند و مراسم مذهبی را (دعای کمیل در شبهای جمعه، مراسم احیاء، مراسم عاشوار و تاسوعا) برگزار می‌کنند.

گروهی از عربها که بیشتر لبنانی‌اند نیز در جنوب پاریس هستند و برای مراسم دعای کمیل، سینه زنی و دیگر مراسم مذهبی، یک شب کلیسا را اجاره می‌کنند، یک یا دو سالن در اختیارشان قرار می‌گیرد و آنان به اقامه نماز جماعت، اطعام و... می‌پردازند. اجاره یک شب کلیسا ۸۰۰ فرانک است و دولت فرانسه به آنها اجازه نمی‌دهد مکانی مستقل برای خود بنا کنند.

- در جنوب فرانسه شهری به نام «ژیسور» وجود دارد و در آن جا گروهی از شیعیان زندگی می‌کنند. اینان حدود ۱۰۰ نفر دختر و پسر جوانند که شیعه شده‌اند و به شدت طرفدار انقلاب اسلامی ایران، امام خمینی و در حال حاضر مقام معظم رهبری‌اند. پدر و مادر آنان سنی هستند، از این رو این گروه به طور

نمی‌شود و تنها در حیطة به فساد
کشاندن انسان و آزادیهای جنسی -
که از نوع حیوانی اند - خلاصه
می‌شود.

موارد زیر گوشه‌ای از رفتارهای
نادرست دولت فرانسه را برضد
مسلمانان می‌نمایاند و از شعار عاری
از حقیقت آزادی و احترام به انسان
در این کشور پرده برمی‌دارد.

۱. ائمه جمعه و جماعات در
فرانسه تحت کنترل پلیس‌اند.
خطبه‌ای را که خطیب می‌خواند باید
در چهارچوب مشخص از پیش
نوشته شود و پلیس آن را بداند. هر
کس از این امر تخلفی کند به اداره
پلیس احضار و بازپرسی می‌شود.

۲. دولت به مسلمانان اجازه
تأسیس مسجد نمی‌دهد. مسجد
«لیون» که در سال ۱۹۹۴ افتتاح شد،
مشروط بر آن گردید که مأذنه‌ها و
مناره‌ها بلند بنا نشوند، و صدای اذان
هزگر به بیرون از مسجد پخش
نگردد و تنها به فضای داخلی مسجد
محدود شود.

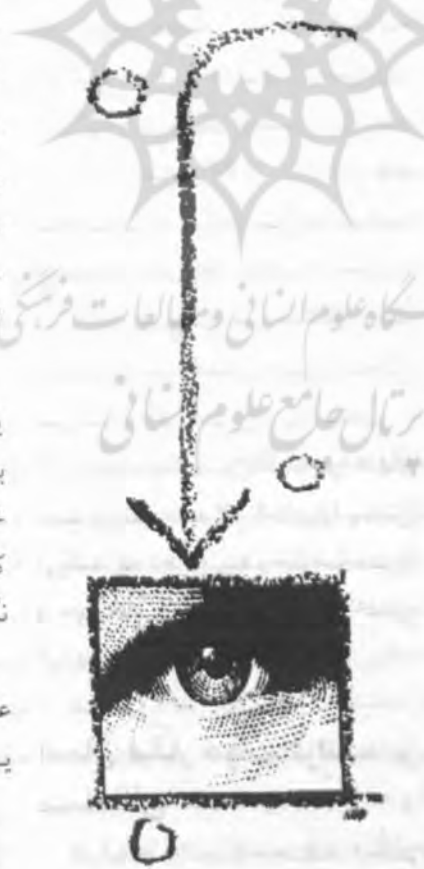
۳. به انگیزه تأمین امام جمعه و
جماعت در آینده، در حومه پاریس
یک حوزه علمیه تأسیس شده است
و در آن کسانی که ملیت فرانسوی
دارند - فرزندان مسلمانان مهاجر (از
تونس، مراکش، الجزایر و...) که در
فرانسه به دنیا آمده‌اند و دولت
ناگزیر از تحمل آنهاست - به
تحصیل اشتغال دارند. دولت فرانسه
برای این حوزه سرمایه‌گذاری

فراوان کرده است تا ورود روحانی از
کشورهای مسلمان به فرانسه را مانع
گردد.^{۱۵}

«پاسکا» وزیر کشور دولت
فرانسه در این زمینه گفته است:

«ما اسلام را می‌توانیم تحمل کنیم، اما اسلام
فرانسوی را، نه اسلامی که از بیرون مرزها بیاید».

۴. در فرانسه به ایرانیان شیعه و
طرفدار دولت ایران (روحانیان و
مبلغان) اجازه فعالیت نمی‌دهند. و
فعالیت‌های تبلیغی در آن جا باید
مخفیانه و به صورت جلسات
خصوصی برگزار شود. این در حالی
است که هزاران کاباره، کازینو و
مراکز فساد، آزادانه به فعالیت
مشغولند.

۵. در فرانسه با افراد و جمعیتها
ارتباط برقرار می‌کردم و کارهایی را
انجام می‌دادم. پلیس من را خواست
کتاب «البینات» (که در باره قرآن
است) در دستم بود. گفت این کتاب
چیست؟ گفتم در باره قرآن بحث
کرده‌است، بحث سیاسی ندارد
صرفاً دینی است. گفت: در ایران
دین و سیاست با هم عجینند،
جدایی ندارد، و این برای ما
خطرناک است. گفتم: سفارت ایران
و مسئولان کشور ما می‌خواهند با
فرانسه روابط خوب برقرار باشد. من
در هیچ جا سخنی که با سیاستهای
دولت فرانسه در تضاد باشد،
نگفته‌ام و نخواهم گفت. گفت: باشد
شما کتاب توزیع می‌کنید، با افراد
تماس می‌گیرید، در مساجد
سخنرانی می‌کنید. گفتم: اینها
بجنهای مذهبی است. این جا عده‌ای
شیعه‌اند، سئوالاتی دارند و من پاسخ
می‌گویم، او خطاب به من سه مرتبه
گفت: تو برای ما خطر داری!

۶. سال گذشته ۳۱ نفر شیعه در
یک تور زیارتی به ایران آمدند، وقتی
برگشتند. پلیس یکی یکی آنها را
خواسته بود حتی یک نفر را شکنجه
کرده و بیش از یک هفته در حبس
نگه داشته بود.

۷. هر کار نادرست و ناسازگار با
عقل و شرع که از یک مسلمان بروز
یابد، دولت فرانسه آن را در

رمضان - از آن جا که مدارس فرانسه دو شیفتی است - مجبور بود برای خواندن نماز ۲۰ دقیقه راه را بپیماید و به خانه بیاید و برگردد.

چند نکته تأسف آور

۱. گر چه امام خمینی «ره» با همت خود دنیا را تکان داد، و مسلمانان در سراسر دنیا عزت و شوکت یافتند؛ ولی در بسیاری از کشورها، مسلمانان به همان شکل ظاهری و عاری از محتوا و روح مسلمانند،^۷ اسلامی که سازگار با خواست دولتهای حاکم غربی است.

آمار دخترانی که پس از ممنوعیت حجاب به مدرسه نمی‌روند اندک است و به ۴۸۰ نفر می‌رسد. بسیاری از دختران حجاب را به کنار نهاده‌اند و برای این که از تحصیل باز نمانند به مدرسه می‌روند بعضی از آنها تا دم در مدرسه روسری دارند و به محض ورود به مدرسه آن را برداشته داخل کیف خود می‌گذارند. دختر امام

از آن چشم بپوشد، زیرا در آن جا داشتن روسری، اگر چه با آشکار بودن موها و زیر چانه همراه باشد، نشانه تدین و گرایش به مذهب است و مظهري آشکارتر از حجاب برای اسلام در فرانسه وجود ندارد. چه کراوات بسیار متداول است و امام جماعتها نیز از زدن آن خودداری نمی‌کنند، ریش تراشی نیز معمول است امام جماعت مسجد پاریس ریش خود را چپه تراش می‌کند بنابراین، در مردها نشانه‌ای حاکی از اسلام پیدا نیست. آنچه در میان مردم اسلام را می‌نمایاند همان روسری است.

دولت فرانسه می‌گوید: ما می‌خواهیم محیطهای آموزشی مان از هر گونه شعار مذهبی (خواه صلیب، خواه روسری و خواه کلاه‌های کوچک که یهودیها ته سر خود می‌گذارند) دور باشد اما بیشتر هدف آنها اسلام است.

۹. پشورم حدود ۶ ماه به مدرسه فرانسوی می‌رفت. به خاطر نماز خواندن دو نوبت به او اخطار دادند که نباید در مدرسه نماز بخواند و گرنه اخراج می‌شود. یک بار در گوشه‌ای خلوت از مدرسه نماز خوانده بود و گزارش کرده بودند و دفعه دیگر در طبقه چهارم ساختمان به طور اتفاقی یکی از مسئولان او را در حال نماز دیده بود، سرانجام وی ناگزیر شد، نایلونی با خود ببرد و توی توالت نماز بخواند و در ماه

رسانه‌های گروهی طرح کرده و در صدا و سیما پخش می‌کند تا ذهن فرانسویان را نسبت به اسلام منفی کند و از گرایش آنان به اسلام مانع گردد. شاید هفته‌ای نگذرد که آنان فیلمی در این باره پخش نکنند و به نحوی مسلمانان را خرافاتی، دور از تمدن و شعور اجتماعی نمایانند. به ویژه در باره ایران حساس‌اند. و با تبلیغات ناجوانمردانه خود جمهوری اسلامی ایران را دولتی خشن، دیکتاتور، و غیر منطقی معرفی می‌کنند و تا حدودی این تبلیغات در مردم فرانسه مؤثر افتاده است و این از برخورد با آنان در جاهای مختلف و سئوالهایی که مطرح می‌کنند پیداست.

وقتی به دولت فرانسه در این زمینه اعتراض می‌شود، جواب می‌دهند، این جا همه آزادند، کار رسانه‌های گروهی به خود آنها مربوط می‌شود. در حالی که به روشنی پیداست دولت در این امور دست دارد و با انگیزه ارائه سیمای کزیه و ناپسند از اسلام در انظار عمومی به این کارها دست می‌یازد.

۸. با آن که جلوگیری از حجاب - گذاشتن یک روسری اگر چه نازک و با رنگ شوخ (قرمز، زرد، ... رنگ روشن) بر سر و پیدایی موها در پیشانی و اطراف سر - به شعار آزادی دولت فرانسه بسیار لطمه وارد ساخته است و پاسخ منطقی برای این اقدام ندارد،^{۱۶} حاضر نیست

جماعت مسجد، بی حجاب به مدرسه می‌رود. و اگر به او اعتراض شود، می‌گوید: چاره‌ای نیست، ما در این کشور زندگی می‌کنیم و باید تابع مقررات آن باشیم.

یک روحانی شیعه که عنوان آیت‌الله نیز دارد، در مصاحبه‌ای با رادیو گفته است: واجب است مسلمانها از این دستور دولت فرانسه - دستور ممنوعیت حجاب در مدارس - اطاعت کنند. دلیل این امر روایت «المؤمنون عند شروطهم» است. مسلمانها وقتی وارد فرانسه شده‌اند تعهد کرده‌اند تابع مقررات آن باشند. این کشور اکنون می‌گوید: اگر می‌خواهید درس بخوانید نباید حجاب داشته باشید و این روایت بر مسلمانها تکلیف می‌کند که مطیع باشند، و این قانون را بپذیرند.

۲. باروند کنونی و ادامه مبارزه دولتهای مستکبر علیه اسلام، پیش بینی می‌شود در ۲۰ سال آینده بر تعداد منکران خدا در میان مسلمانان فرانسه افزوده شود. و این خود وظیفه‌ای بس سنگین را بر عهده حوزه‌های دینی در دنیا و به ویژه ایران می‌گذارد. آنان باید همت بورزند و آماده سفر به کشورهای

خارج شوند و به حوزه‌های علمیه که در بعضی از کشورها^{۱۸} به دستور مقام معظم رهبری تأسیس شده است، روانه گردند و در راستای گسترش اسلام و تربیت عالمان دینی فرهیخته در جهان بکوشند و انواع نیازه‌های مردمان مسلمان را به روحانیان برآورند و همه چیز را درماندن در حوزه‌های درسی بزرگ مانند قم و مشهد و... ندانند.

۳. گر چه اجتماعات مسلمانان در فرانسه و رجوع جوانها به مساجد چشم‌گیر و تحسین برانگیز است، اما بسی جای تأسف است که محیطهای زندگی مسلمانان در شان دین اسلام نیست و با آرمانهای دین سازگاری ندارد. خیابانها کثیف است، گاه مسلمانان در خیابان با هم دعوا می‌کنند و بر سر هم فریاد می‌کشند^{۱۹} به گونه‌ای که اگر یک اروپایی بنگرد، از این که به اسلام نگراییده است اظهار تأسف نمی‌کند. و به طور کلی خود محیط گویاست که این جا مسلمان نشین است!

۴. اسلام در دانشگاههای فرانسه نمود شایان توجه ندارد. در دانشگاه «سوربن» کسانی که پیرامون اسلام بررسیهایی دارند، غیر مسلمان و یا مسلمان ناپای بند به دین‌اند.^{۲۰} تحقیق در اسلام تنها به خاطر رشته تخصصی انجام می‌پذیرد. در این دانشگاه یک استاد یهودی تفسیر قرآن درس می‌دهد و از بعضی کتابهای شیعیان استفاده

می‌کند.^{۲۱}

۵. اعزام دانشجویان از ایران به اروپا برای گذراندن سطوح عالی و اخذ گواهی، در رشته‌های فنی مفید است و در رشته‌های علوم انسانی فایده بخش نیست؛ زیرا تزهایی که از دانشجویان خواسته می‌شود، باید اطلاعات آن از کشور ما بدان جا منتقل شود و تا این آگاهی‌ها را به دست نیاورند به دانشجوی، دکترا نمی‌دهند و در واقع این تزه نوعی سیستم اطلاع رسانی به آنهاست. اطلاعاتی که دادن آنها به آنان به مصلحت انقلاب ایران نمی‌باشد و این گونه تزه‌ها به دانشجویان رشد علمی نمی‌دهد، اگر چه آنان در بازگشت به ایران ادعا می‌کنند از فلان دانشگاه، دکترا گرفته‌اند.

۶. از آن جا که غربیان در فساد اخلاقی و بی‌بندباری جنسی مرزی را دست نخورده، نگذاشته‌اند و فضای بی‌دینی در غرب در همه جا سایه افکن است و برخی فرزندان علما و کسانی که در خانواده‌های مذهبی و روحانی نیز هستند، نیز از این فضا تأثیرات زیادی می‌پذیرند.

رشد فرهنگی - اجتماعی مردم فرانسه

آداب اجتماعی مردم فرانسه - رابطه مردم با مردم در خیابان، اداره، رانندگی... و هر مکانی که مردم با

و خطا کاریهایی هم انجام می‌گیرد.

عامل نظم، قانونمندی،... و راستی در غرب

مهمترین عامل انضباط اجتماعی، کار خستگی ناپذیر،... و راستگویی در غرب، کنترل‌های درست و نظارت و مدیریت مناسب است^{۳۱} که پیشرفتهای فنی آن را دو چندان ساخته است. نمونه‌های زیر در این زمینه گویاست:

- در متروها شیوه سوار شدن قطار به این گونه است که انسان بلیط می‌خرد و هنگام سوار شدن، بلیط را به دستگاه می‌زند. دستگاه نام ورودی و ساعت سوار شدن را ثبت می‌کند. تا وقتی انسان در مترو هست باید بلیط را با خود نگه دارد، وگرنه اگر مأمور بیاید و فرد بلیط همراهش نباشد چندین برابر قیمت آن جریمه می‌کند.

در بسیاری از ایستگاهها دوربین وجود ندارد و افراد می‌توانند بدون بلیط سوار شوند، در ظاهر فردی که از انسان بلیط بخواهد پیدا نیست. اما مأموران پلیس کمین می‌کنند و این مراقبت به گونه‌ای است که همواره انسان حضور پلیس را حس می‌کند.^{۳۲} به عنوان مثال انسان از پله بالا می‌رود و خیال می‌کند مأموری وجود ندارد، ولی ناگهان با ۲۰ مأمور مواجه می‌شود که بلیطها را کنترل می‌کنند و به دستگاه می‌دهند تا معلوم شود بلیط مال همان روز و

هم در تماس‌اند - همان تعالیمی است که اسلام به مردم سفارش کرده است (و مسلمانها اکنون از آن به دور افتاده‌اند و به ارزشهای دینی عمل نمی‌کنند) در این کشور مردم حرمت یکدیگر را پاس می‌دارند، به هم احترام می‌گذارند، انصاف دارند و نسبت به هم ظلم نمی‌کنند. به عنوان مثال به شدت نوبت را در صفا رعایت می‌کنند،^{۳۳} تظاهراتشان مسؤول دارد، و از پیش همه چیز تنظیم و برنامه ریزی می‌شود.^{۳۴} در تظاهرات به آتش سوزی و تخریب دست نمی‌یازند.^{۳۵} راستی و پرهیز از دروغ^{۳۶} در میانشان رایج است، رشوه جایی ندارد،^{۳۷} قانونمندی در جامعه حکم فرماست،^{۳۸} هر کس خود را موظف می‌داند در صورت خطا از دیگران عذر خواهی کند،^{۳۹} کارگران و کارمندان در ساعات کار، به شدت تلاش می‌کنند. و کیفیت کار آنها تحسین برانگیز و شگفت آور است.^{۴۰}

اگر انسان به ظاهر جامعه بنگرد، اموران سازگار با آرمانهای اسلامی است. از سید جمال‌الدین اسدآبادی نقل شده است که در باره اروپا گفته است:

«در غرب من اسلام را دیدم، ولی مسلمانها را ندیدم و در شرق مسلمانان را دیدم و اسلام را ندیدم.»

البته این امور استثنایی نیز دارد. تقلبها و دزدیهای نامتعارف نیز در غرب مرسوم است،^{۴۱} و تخلفات

همان وقت است یا نه.

- با ماشین یکی از دوستان به «تولوز» می‌رفتیم. آنان دو نوع جاده دارند: اتوبان و جاده معمولی. در جاده معمولی وقتی فرد به شهرستان یا روستا می‌رسد، از داخل آن رد می‌شود (به کمر بندی نمی‌رود) و سرعت رانندگی در شهر ۵۰ کیلومتر است، بیشتر از آن جریمه دارد. ما به روستایی رسیدیم، اما از آن جا که سرگرم صحبت بودیم گویا با سرعت زیاد وارد روستا شده بودیم. ناگهان مشاهده کردیم که پلیس از پشت دیوار با بی‌سیم ظاهر شد و به ما ایست داد. و گفت: سرعت شما زیادتر از حد مجاز بوده است. ما گفتیم از کجا می‌دانید؟ (زیرا در هنگام ایست پلیس سرعت ما کم بود) گفت: ما اول روستا مأمور داریم، آنها گزارش کردند که شما وقتی وارد روستا شده‌اید سرعتتان ۶۵ کیلومتر بوده است. ما دیگر حرفی برای گفتن نداشتیم و از آن جا که پلیس رشوه نمی‌گیرد و پیشنهاد رشوه هم جرم است، دروغ نیز جریمه دارد، به جریمه پلیس گردن

هیچ کس نمی‌تواند به همکاریش پیشنهاد اخذ رشوه را بکند، زیرا احتمال می‌دهد او به دیگری بگوید. در مجموع شیوه بازرسی و پلیس فرانسه به گونه‌ای است که احتمال سازش به حد صفر می‌رسد و راههای تخلف و تقلب به پایین‌ترین حد تقلیل می‌یابد.

یک دامپزشک ایرانی - که در یکی از شهرهای خراسان کار می‌کند - با دو نفر دیگر از طرف دولت به فرانسه اعزام شده بودند تا دامها را از نظر بهداشتی مراقبت کنند. وی که سرپرستی تیم را برعهده داشت در شهر (قش) به فروشگاهی می‌رود تا جنس بخرد.^{۳۳} در آن جا می‌بیند کسی توجه ندارد از این‌رو، اتیکت شلواری را (که ارزان است) با اورکت (که گران بوده است) جابجا می‌کند، اورکت را برمی‌دارد ولی در بین راه پشیمان می‌گردد و برمی‌گرداند. هنگام خروج از فروشگاه فردی جلو او را می‌گیرد، و نسبت به تعویض اتیکت‌ها به او اعتراض می‌کند، وی انکار می‌کند و او از آن جا که فیلم نگرفته و سندی نداشته است.^{۳۳} عصبانی می‌شود و ایشان را رها می‌کند.

- در کشتارگاه توی اتاق رئیس یک تلویزیون گذاشته شده است. و از سویی در کارگاهها دوربینهای مدار بسته گذاشته‌اند، رئیس همچنان که به کار خود مشغول است به تلویزیون می‌نگرد و قسمتهای

نهادیم. در این فاصله پلیس به دختر خانمی ایست داد، وی نیز با آن که از خودشان بود و گریه کرد و اشک ریخت مانند ما ۸۵۰ فرانک جریمه گردید.

پرداخت جریمه نیز روش خاص دارد. تا سه روز همان مقدار است و تا یک ماه به ۱۵۰۰ فرانک می‌رسد، پس از یک ماه ۳۰۰۰ فرانک می‌شود. و همین‌گونه تصاعدی بالا می‌رود.

دو کیلومتر بعد از روستا، در لای درختان دو مأمور را سوار بر موتور و آماده دیدیم که با مأموران پیشین در ارتباط بودند و برای کسانی بودند که به ایست پلیس توجه نمی‌کنند.

ممکن است انسان صد تا روستا را درنوردد و مأموری نیاید، اما آن جا که مأمور هست، حضور جدی دارد.

- روزی من به یکی از مسئولین کشتارگاه گفتم، شما ممکن است به ما گوشت آلوده بدهید، او گفت: نمی‌شود چنین کاری کرد. گفتم چرا؟ ایرانی‌ها را که می‌توانی بخری؟ گفت: خارجی‌ها هستند. گفتم: آنها را هم می‌خری. گفت: اینها دایم عوض می‌شوند و از طرفی تنها نیستند.

توضیح این که در فرانسه دست کم سه مأمور باهمند، یکی پلیس و دو نفر دیگر سرباز و کمک پلیس. انسان یک پلیس را به تنهایی نمی‌تواند ببیند. هر کدام از این اکیپها نیز به طور دایم عوض می‌شوند و

مختلف کارگاه را به طور همزمان می‌بیند. کارگرها را زیر نظر دارد. هر کدام کم کاری کند اخراج می‌گردد. شایان یادآوری است که در آن جا اداره کار از حقوق کارگر دفاع نمی‌کند. کارگر باید ۸ ساعت کامل کار کند و هر کس در کار سهل انگاری کند، کارفرما به راحتی او را اخراج می‌کند و دولت به بیکاران حقوق بیکاری می‌دهد شبیه آنچه در ایران کمیته امداد به مستضعفان می‌پردازد.

- در فرانسه از کالاها عوارض گمرکی گرفته می‌شود، چند نفر در فرودگاه بر آن شده بودند که این عوارض را نپردازند، از این رو جنسها را به گمرک نشان داده بودند و بعد مقداری از آن را به مسافری داده و بقیه را در ماشین نهاده بودند، به خیال این که گمرک را فریفته‌اند. به محض این که دم در می‌رسند سه نفر با بی‌سیم جلو آنها ظاهر می‌شوند و وضعیت کالا و شگرد آنها را بنام می‌گویند، و معلوم می‌شود که تمامی

حرکات آنها را پلیس زیر نظر داشته است.

یادآوری

یکی از عوامل نظم و انضباط و خودداری از آسیب زدن به اموال دولتی و... پرداخت مالیات است، ۹۰ درصد مردم فرانسه مالیات را می پردازند و اموال دولتی را متعلق به خود می دانند.

پیشرفتهای تکنیکی کنترل نیز از دیگر عوامل است. هر کس فکر می کند در برابر دوربین مخفی قرار دارد و دیر یا زود ممکن است، بازرسی شود و همین گونه نیز هست. تظاهراتی می شود و پس از ۶ ماه فردی دستگیر می شود که فلان شیشه را شکسته است و با وجود فیلم جای انکار باقی نمی ماند.

امنیت در فرانسه

بیشتر شهرهای فرانسه امن است.^{۳۵} پاریس با آن که جمعیت زیادی دارد، از شهرهای امن فرانسه است و دلیل آن فراوانی پلیسها است. در عین حال پمپهای بنزین نخست پول را از فرد می ستانند، و آنگاه به میزان پولی که داده است دستگاه را روشن می کنند. شخص مسؤول این کار نیز در غرفه ای قرار دارد که جایش امن است، پول از دریچه ای برای او فرستاده می شود و آن جا که شخص وجود ندارد و دستگاه است، به مقداری که فرد بنزین بزند، از کارت

دینداری در فرانسه

مردم فرانسه تقید دینی چندانی ندارند، کلیساها خلوت است و مردم بیشتر برای سیاحت و گردش به کلیسا می روند. دولت کاری به دین افراد ندارد. بسیاری از مردم می گویند: ما مسیحی هستیم و خدا را قبول داریم، اما آنچه را کلیسا به عنوان دین اجرا می کند، نمی پذیریم.

گرایش به اسلام در فرانسه

عامل گرایش به اسلام در فرانسه و دیگر کشورهای اروپایی دو چیز است:

۱. ازدواج (فردی خانمش مسلمان است، او هم مسلمان می شود و بالعکس)

۲. جذابیت ابعاد معنوی اسلام (نه بعد سیاسی و اقتصادی آن)

سه نکته از زندگی میتران

- «میتران» رئیس جمهور سابق فرانسه، کمونیست و منکر خدا بود.^{۳۶} وی در ساعات آخر عمر خود گفت: من اشتباه کردم، هستی آفریدگار دارد.

این اعتراف در تلویزیون فرانسه خیلی مطرح شد.

- پس از مرگ میتران پزشک او فاش ساخت که وی سرطان داشته است. یعنی میتران با آن که سرطان داشته است، آن را کتمان کرده و این

از نظر مقررات فرانسه خلاف شمرده می شود.

- همچنین بعد از فوت میتران معلوم گشت که او دو زن داشته است و از زنی که مخفیانه و پنهان از انظار عمومی داشته است، دختر خانمی نیز دارد.

این امر به نفع نگرش اسلامی تمام شد. زیرا یکی از اعتراضات اروپائیان علیه اسلام مسأله جواز تعدد زوجات است، که تضييع حقوق زن تلقی می شود.

پی نوشتها:

۱. این کشورها به کشورهای مغاربه مشهورند.
۲. از آن جا که جمعیت فرانسه ۶۰ میلیون نفر است، مسلمانان مهاجر $\frac{1}{11}$ جمعیت آن را تشکیل می دهند.
۳. مهاجران اکنون در نهادهای رسمی کشور فرانسه و در بخشهای مختلف آن - اگر چه بست - شاغل اند و دولت فرانسه ناگزیر باید آنها را تحمل کند.
۴. بیشترین آمارها در باره مهاجران مربوط به کشور فرانسه است.
۵. به قول عربها «علمانیة»
۶. نه ذهن فلسفی پیچیده که مؤونه

بطلید و برای اثبات خدا استدلالهای فلسفی نیاز باشد.

۷. مراد از مذهب و دین اعم است: مسلمان، یهودی، پروتستان، کاتولیک و...

۸. در فرانسه بازارهای دورهای وجود دارد، که در روزهای خاص فعالیت دارند، افراد از شهرداری در باره این که در کجا و در چه روزی می‌توانند بساط کنند، آگاهی بدست می‌آورند. شهرداری برای بساط در شهرها در طول سال برنامه ریزی کرده و نرخها را مشخص ساخته است - حاشیه ۴ متری حاشیه ۵ متری و ... هر کدام نرخ دارد - محل از پیش انتخاب و اجاره می‌شود و در روز معین در آن جا بساط می‌گردد.

شیوه کسب و کار بساطیها همانند ایران است. از کساد بازار گلایه دارند، و از این که افراد پول کافی ندارند و بیشتر کالاها را قیمت می‌کنند و کمتر خریدارند ناخشنودند.

۹. کاخهای تاستانی پادشاهان فرانسه در این شهر قرار دارد.

۱۰. در سالیان نخست منافقان با برگزاری کنسرتها، نمایشنامه‌ها و ... ایرانهها را گرد می‌آوردند. ه برای آنان برنامه‌های خود را اجرا می‌کردند، در صدد تخریب بعضی از اماکن متعلق به ایران بودند، با ایرانیان طرفدار نظام جمهوری اسلامی درگیر می‌شدند و گاه در داخل متروها آنان را می‌زدند و فرار می‌کردند.

۱۱. سال ۱۳۷۲ که به پاریس رفته مشاهده کردم که منافقان در مقابل دانشگاه سوربن و در پیاده‌رو تابلوهایی گذاشته‌اند، عکسهای قاجارچیان اعداسی را در سر چهار راهها و گذرگاهها چسبانده‌اند، آلبومهایی در دست دارند که همان عکسهاست به مردمانی که از آن جا رد می‌شدند مراجعه می‌کردند و با اصرار از آنها می‌خواستند که عکسها را ببینند تا نظر آنها را نسبت به ایران منفی سازند و از آنها امضا بگیرند که در ایران حقوق انسانها رعایت نمی‌شود و انسان کنس و حق کسی حکم فرماست، از آن جا که مردم کار دارند و به حرفهای آنها توجه نمی‌کنند، اصرارهای آنان که گاه صد قدم همراه فرد به راه می‌افتند تا نظر او را جلب کنند، مضحک به نظر می‌آید. این شیوه هم اکنون نیز شب (کریسمس) در بعضی از گذرگاههای شلوغ دنبال می‌شود. با پررویی و پختگی ناپذیری افراد را به توجه به گفته‌های خود وامی‌دارند. واقعا آقا... کتان به دنبال عابران به راه می‌افتند و تا ناصید نگردند از آنان

دست بر نمی‌دارند.

یک بار من و چند نفر دیگر از دوستان به یکی از آنها نزدیک شدیم تا با او بحث کنیم. هنوز یک دقیقه نگذشته بود که دیدیم جمعی به او ملحق شدند گویا برای دفاع از وی آنان کمین کرده بودند.

۱۲. در قضیه سلمان رشدی فعالیتهایی را در پیش گرفتند که اکنون رنگ باخته است. سال گذشته نیز اجتماعی تشکیل داده بودند و از خواننده‌های دعوت کرده بودند که برایشان کنسرت اجرا کنند، اما پلیس فرانسه اجازه نداد و برای این کار بر مسوولان و سفارت ایران منت نهاد، گر چه در گزارش خبری ساعت ۸ خود ضمن اعلام این خبر - از سر عنادی که دولت فرانسه با نظام اسلامی دارد - پختی از یک مراسم دیگر مربوط به منافقین را بخت کرد، که لطمه آن بیش از این اجتماع بود، چه در آن ساعت همه به تلویزیون نگاه می‌کنند.

۱۳. این کار به وسیله سفارت جمهوری اسلامی ایران در فرانسه انجام می‌گیرد.

۱۴. یک شخص ۲۷ ساله که از آفریقا به فرانسه آمده بود و در آن جا کار می‌کرد و در یک نمازخانه کارگری به اقامه جماعت و اصامت آن می‌پرداخت، می‌گفت: در روزهای نخست که این جا آمده بودیم، به یکدیگر می‌گفتیم این جا اروپاست. هر کس می‌خواهد نماز بخواند آفریقا برود. از نماز خواندن خجالت می‌کشیدیم، و مسلمان بودن برایمان افتخامیز نبود، عظمت اسلام از سال ۱۹۸۰ به بعد آشکار گردید.

۱۵. این امر یادآور اقدامی است که شاه در ایران مطرح کرده بود. وی می‌خواست سپاه اسلام تشکیل دهد و به نام اسلام، اسلام را نابود سازد و گرایشهای دینی را ضعیف کند.

۱۶. در مصاحبه‌هایی که با دختران با حجاب در روزنامه‌ها انجام گرفته است، آنان گفته‌اند: چرا دخترها به هر شکلی که بخواهند (بالباسهای کوتاه و ...) وارد مدرسه می‌شوند و ما مجاز نیستیم یک روسری داشته باشیم. این سوالی است که دولت فرانسه برای آن جواب قابل قبولی ندارد.

۱۷. و بنا بر تعبیر روایات، پوشیدن پوستین وارونه. البته کسانی مثل شیخ کشاة در مسجد «الدعوة» این گونه نیستند.

۱۸. در بعضی از کشورهای اروپایی، آمریکا، آفریقا و آسیای دور، ایران حوزه‌های علمیه تشکیل داده است. حدود ۱۸ کشور فرانسه زبان وجود دارد که در آنها حوزه علمیه دایر است.

۱۹. در دو سالی که من در اروپا بودم، اروپائیان را ندیدم که در خیابان یا هم دعوا کنند. جنگ و درگیری خیابانی در میان آنان کم است و در مقایسه با محیطهای ما به صفر می‌رسد.

۲۰. احتمال دارد به خاطر جو حاکم در آنجا فرد، تدین واقعی خود را آشکار نسازد.

۲۱. همانند یک کامپیوتر که در رشته کامپیوتر تخصص گرفته است و درس می‌دهد.

۲۲. بر خلاف پندار بعضی از مردمان، در آن جا برای خرید بلیط، حساب اجناس خریداری شده از فروشگاه، کارهای پستی و گاه در خرید نان صفا وجود دارد مدت درنگ در صفاها ۱۰ تا ۲۰ دقیقه به طول می‌انجامد. و از سوی افراد با شکیبایی تحمل می‌شود. در هنگام تلفن زدن ممکن است فردی ۱۰ دقیقه انتظار بکشد، ولی بی‌طاقتی نمی‌کند، حتی به شیشه هم نمی‌زند تا فردی که به تلفن زدن مشغول است صحبت خود را زود تمام کند. بلکه به فرد این حق رامی‌دهد که در کمال آرامش تلفن خود را بزند و حرفهای خود را به انجام رساند از آن جا که سیستم حمل و نقل در فرانسه قطار است - از اتوبوس در آن جا بسیار کم استفاده می‌شود، بجز بعضی از روستاها و شهرهای کوچک، همه جا خطوط ترن دارد - گیشه‌های مختلفی برای خرید بلیط وجود دارد. گاه تابلویی نصب می‌شود که افراد از مسافت خاصی جلوتر نیایند. این امر را همه رعایت می‌کنند. از این رو آنان که در گیشه‌ها ایست، هوایمایی، راه آهن) نشسته‌اند، درگیری عصبی با مردم ندارند.

۲۳. هر جمعیت، حزب و انجمنی که بخواهد تظاهرات کند، باید مسئول خود را مشخص سازد و به پلیس اطلاع دهد. وانگیزه خود را ابراز دارد. پلیس ساعت و مکان خاص را برای تظاهرات در نظر می‌گیرد، در ساختمانهای بلند دوربینها را نصب می‌کند، و همه چیز در چهارچوب خاص انجام می‌پذیرد.

۲۴. به عنوان مثال، چندسال گذشته حدود ۱ ماه قطارها اعتصاب داشتند، به گونه‌ای که خروج از پاریس تا اتوبان گاه ۵ ساعت طول می‌کشید. این اعتصاب کافی بود که همه چیز را در فرانسه فلج سازد، اما هرگز به آسیب زدن به قطارها و شکستن شیشه‌های آنها نیانجامید. با آن که شدیدترین اعتراضات را به دولت به همراه داشت.

شایان یادآوری است که تظاهرات در غرب برای براندازی دولت صورت نمی‌گیرد، بلکه انگیزه مادی - اعتراض به حقوق، بیمه، زمان بازنشستگی

و... دارد. مردم پول و مادیات را چون خدا می‌پرستند، و هر گاه به آن لطمه وارد شود، پرخاش می‌کنند.

۲۵. دروغ گفتن به پلیس جریمه دارد و به عنوان دروغ گفتن به نماینده کشور تلقی می‌شود.

۲۶. برخلاف ترکیه و سوریه و... که رشوه به طور آشکار از سوی مأموران پیشنهاد می‌گردد، در فرانسه پیشنهاد رشوه به پلیس جرم دانسته می‌شود.

۲۷. به عنوان مثال اگر به راننده‌ای گفته شود، فلان افراد را کجا، و کجا و... ببر و برگردان در همان چارچوب کار می‌کند و با آن که مراقبی وجود ندارد، هر نوع خواسته دیگر از جانب سرنشینان رد می‌شود و پاسخ این است که: به من نگفته‌اند، باید زنگ بزنم و بپرسم.

۲۸. به عنوان نمونه، اگر راننده‌ای بی آن که چراغ راهنما بزند، بپیچد، یا نابجا ترمز کند و یا سبقت بگیرد، حتماً عذر خواهی می‌کند. و در صورت خلاف هر کس به هر نحو که ممکن شود - با اخم، زبان و... - فرد را مذمت می‌کند. گاه آشکارا به فرد خلافکار دیوانه می‌گویند و اخطار می‌کنند که کارنا درست انجام داده است.

این اعتراضها و نظارت عمومی بر قانونمندی در جامعه، یادآور فریضه مهم امر به معروف و نهی از منکر در فرهنگ اسلامی است، که به عنوان یک تکلیف واجب بر دوش همه مسلمانان نهاده شده است.

۲۹. در ایران انسان بعضی از کارگرهای خارجی را می‌بیند که در شرایط سخت کار می‌کنند. و می‌پندارد که آنان انسانهای پرتلاش، مقاوم و قوی‌اند. در حالی که در کشورهای اروپایی، از جمله فرانسه تلاشها شگفت انگیز است. در کشتارگاه می‌توان زنانی را مشاهده کرد که روزانه ۸۰۰ تا ۹۰۰ کارتن گوشت ۲۰ تا ۳۰ کیلویی را جابجا می‌کنند. که انسان عادی در ایران اگر ۱۰ تا از آنها را بردارد باید مدتی استراحت کند.

۳۰. ساک از صندوق عقب ماشین دزدیده می‌شود، خانه‌ها را می‌زنند، موتور و دوچرخه دزدیده می‌شود و گاه در صورت قفل بدنه، طوقه‌های دوچرخه را دزد می‌برد و از این‌رو برخی بدنه و دو طوقه را قفل می‌زنند.

۳۱. قانونمندی و... در غرب از دین تلوی نیست. چنانچه نمی‌توان آن را ناشی از بیداری وجدان دانست.

۳۲. در آلمان مأموران پلیس در لباس شخصی‌اند.

در چهره آدمها می‌نگرند، و روان شناسانه ناگهان از فردی بلیط می‌خواهند. اما در فرانسه مأموران لوئفرم دارند، منتها به روش ناپیدا و کمین عمل می‌کنند.

۳۳. در فروشگاههای آن جا همه آنچه انسان نیاز دارد موجود است. از نخ سوزن گرفته تا پوشاک و گریس ماشین!

۳۴. تنها از طریق تلویزیون مدار بسته دیده است. ۳۵. برخلاف بعضی از مناطق آمریکا که شب هنگام باید دربهای ماشین از تو قفل شود، و گرنه ممکن است سر چهارراه فردی داخل ماشین ببرد و به انسان آسیب برساند و اموال او را غارت کند.

۳۶. رئیس جمهور کنونی فرانسه «ژاک شیراک» و دیگر مسئولان دولت مسیحی‌اند. از این رو حزب کمونیست در فرانسه اکنون فعالیت در خور توجه ندارد.

شوروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مرکز مطالعات و تحقیقات اجتماعی

